

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De educatione, ratione vistus, consuetudine vitæ, ordinatione magni illius
Iohannis Chrysostomi, & quo modo illi obstiterit Theophilus Episcopus
Alexandrinus. Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

ad obiecta respondere. admodum opottune poterat: Proinde interrogatus aliquando quamobrem cum Episcopus esset, in die bis lauaretur? quoniā inquit tertium non assequor: Rursus quoniam assidue vtebatur veste candida, ex Catholicis quispiam ipsum dictorio perstrinxerat, ad quem ille, tu igitur inquit dico, vbi nam præceptum sic atram vestem indui oportere? eo hæbitante, subiiciens, tu quidem inquit istud ostendere non poteris, mihi vero Solum illi sapientissimus præcepit, inquiens, Sint vestimenta tua semper candida: Quin & Christus ipse in Euā gelij, Cum candida veste apparuisset, etiā Moysen & He liam Apostolis in eadem ostendit: Iam & istud quoq; lepidè à Sisinnio dictū puto. Agebat Constantinopoli Leontius Ancyra apud Galatas Episcopus. Qui quidem quod ecclesiæ Nouatianæ primatu illic deieetus esset, ad hunc supplicaturus venerat, vt eum recuperaret. Sed cum hic eum illi non redderet, ipse Nouatianis cōuitiabatur, & indignos appellabat, quibus ius ecclesiæ concederetur, vt quos pœnitentiam, & speratam diuinitus humanitatem è medio tollere diceret. Tum Sisinnius, atqui, inquit nemo tanta pœnitētia discruciatur atq; ego. Interrogat̄ ibi Leontio quamobrem tandem? respondit, quod te aspicerim: Multa etiam alia ab eo oportunè dicta cōmemorant, & circumferri multos aiunt eius libros haud inuenustos. Magis autē probabatur quoties viua voce diceret, vt quā omnes actionis partes optimè tueretur, cum & voce ocu lis & vultu urbanissimo auditorē abunde mouere possent. Sed qualis hic vir extiterit, haſtenus dictū sit, vt hinc intelligatur, qualem ille indolem, educationem, & professi onem sortitus fuerit.

*De educatione, ratione r̄istus, consuetudine vita,
ordinarione magni illius Iohannī Chrysostomi,
& quo modo illi obſliterit Theophilus Episco pus Alexandrinus. C.A.P. II.*

DUrante hoc Imperio, Cum defunctus esset Nectarius, essetque congregatum concilium, quem nam in eius locū ordinare cōueniret, dum alij alios eligunt,

Aa nes

S O Z O M E N I H I S T O R.

nec omnibus probatur idem, tempus extrahitur: Erat autem Antiochiae ad Orontem presbyter, cui nomen Iohannes, genere patricius, vita integer, ad dicendum ac persuadendum potens, & inter sui temporis oratores excellens, sicut etiam Libanius Syrus Sophista testatus est: Qui cum moriturus esset, rogantibus amicis, quenam sibi vellet esse successorem? Iohannes dixisse fertur, nisi hunc sacrilegio Christiani surripuissent: Plurimis autem suis in ecclesia auditoribus ad virtutem profuit, & suam de Deo opinionem instillavit. Siquidem eo quod ipse vestitam planè diuinam ageret, ad suæ virtutis æmulationem auditores excitabat. Ad eandem verò sententiam secum amplectendam eos insuper facile inducebat, non quidem, quod arte quapiam aut orationis vehementia vrgeret, sed quod sacrorum librorum veritatem sincerè explicaret. Oratio enim factis ornata fide meritò videtur esse digna. His autem destituta, scurram, & suorum ipsius dictorum reprehensorem eum qui loquitur, arguit, quamuis magna diligentia doceat: In illo igitur erat ut ex utroque probaretur. Vixus enim ratione sobria vtebatur, & vita cœfuetudine exquisita, stilo orationis perspicuo cum splendorc: Nam & natura ipsa habilis erat, & præceptores insuper in exercitiis oratoriis Libanum, in studiis philosophiae Andragathium sortitus est: Cum autem causas in foro acturus, & hoc genus vitæ sectaturus speraretur, ille sacros scrutari libros, & ex præscripto ecclesiae philosophari statuerat. Atque huius quidem philosophiae magistros illos habuit, qui tum temporis ibi celebribus lectoriis præsidebant, Carterium scilicet ac Diodorum, istum qui demum Tarsensis ecclesiae Antistes fuit, quem equidem audiui propriarum commentationum multos reliquie libros: Direxisse autem ad literam sacrae scripturæ interpretationes suas, auersatum verò speculationes uniuersas: Non solus autem ad hosce ventitabat, sed in eandem secum sententiam pertraxit ex Libanij schola sodales suos Theodorum quandam & Maximum. Quorum Maximus postea Seleuciae apud Isauros Episcopus factus est. Mopuhestia verò in Cilicia Theodorus,

ad quem

ad quem lapsum diuinus ille Chrysostomus epistolam
alteram scribit: Erat is scripturæ sacræ, ac reliquæ tum *Theodorus Monachus Episcopus*
Oratorum tum Philosophorum disciplinæ satis peri-
tus, & ab initio quidem cum in sacras leges incidisset,
& cum sanctis viris conuersaretur, hoc vitæ genus ap-
probabat, ac seculare damnabat, sed in codem hoc pro-
posito non perstitit. Verùm pœnitentia ductus ad a-
liam vitæ consuetudinem pertractus fuit, & quod est
consentaneum, contrariis argumentis propositum suum
ornans ex veterum exemplis, (erat enim variæ lectio-
nis) in urbem reuersus est. Conducibilius id sibi fo-
re sua opinione statuens, quo ipse potiri concupisce-
bat: Iohannes igitur, intellecto, quod ille negotiis mū-
danis iam implicaretur, & in matrimonio contrahen-
do occupatus esset, epistolam tum verbis tum senten-
tijs diuiniorem, quām vt eam mens humana capiat, ad
illum conscriptam transmisit: Ille verò vbi in eam in-
cidisset, pœnitentia ductus fuit, ac rursus facultatibus
relictis ac nuptijs abdicatis, Iohannis consilio saluatus,
& ad Philosophicam vitam regressus est: Proinde mihi
vel hinc facile coniici posse videtur, quōd singularis
quādam suadela in Iohannis oratione emineret. Vicit
enim ipsa & eos quoque, qui pari tum dicendi tum per-
suadendi facultate pollebant: Hac ipsa vulgum cepit,
ac maximè cum frequens esset in coarguendis pecca-
tis, tam in ecclesia publicè, quām priuatim apud eos,
qui delinquissent, perinde ac si ipse iniuria fuisset affe-
ctus, cum summa dicendi libertate stomachans: Ea ve-
rò res multitudini merito grata erat, molesta autem
diuitibus ac potentibus, penes quos delictorum pars est
maxima: Cum igitur notis ob experientiam, ignotis
ob famam tum eruditioñis tum virtutis per vniuersum
Romanorum Imperium clarus esset, dignus visus est,
qui Constantinopolitanæ ecclesiæ Episcopus constitu-
eretur: Postquam itaque in hoc populus & clerus suf-
fragium suum contulissent, etiam Imperator astipula-
tus fuit, & qui eum adducerent, emisit. Conuocauit
etiam Synodū vt ea ratione fauorabiliorem redderet il-
lius ordinationem: Non multò post igitur Asterius

Aa ij præfectus

S O Z O M E N I H I S T O R.

præfectus Orientis acceptis Imperatoris literis indicavit Iohanni ut ad se veniret, perinde ac si illum aliquid rogare ipse vellet, qui ubi venisset, confessim una cum eo consenso curru Pagras abequitat, quæ statio est ita dicta: hic eo legatis Imperatorijs tradito, reuersus est: videtur autem ille quod ad hoc negocium attinet, percommodè transfigisse, antequam Antiochienses resciserent, qui ad seditionem pertinaces erant & propensi. Ut Iohannem sponte sua dimissuri nunquam fuerint, nisi prius aliquid vel passi essent, vel ipsi patrassent. Posteaquam autem Constantinopolim appulisset, & vocati fæcrodotes conuenissent, ordinationi eius obstabat Theophilus, qui promouebat Isidorum. Erat hic ex presbyteris illi subditus unus, idemque peregrinorum ac pauperum proœctus Alexandriæ: à puero autem apud Scetin philosophia maximam nauarat operam, vt ex hominibus intellexi, qui cum ipso versati fuerant. Alij dicunt Theophilo hunc fuisse amicum propterea, quod & particeps & conscius illi esset rei cuiusdam periculose: Aiunt eum, quod cum bellum gereretur aduersus Maximum, Theophilus datus huic muneribus, nec non & literis, tum ad Imperatorem tum ad Tyrannum, Romam proficiisci, & ibidem belli euentu præstolare iusserit, vt victori cū suis literis munera dare: huc verò in hoc facto deprehēsum, & quoniam sibi metueret, fuga dilapsum Alexadriam fuisse reuersum. Ex eo deniq; Theophilum hunc virum inter fidelissimos sibi reputasse, & hac occasione cogitasse illi in periculi suscepit retributionem Constantinopolitanæ sedis Episcopatum conficere: Verum siue ob hanc causam, siue ob id quod bonum virum iudicaret, hunc ordinare studuerit Theophilus, ad extreum consensit tamen suffragijs pro Iohanne latissim, quod plane metueret huius ordinatione studentem Eutropium, qui tum Palatij præfectus erat. quem illi in ostesse comminatum dicunt, vt aut cæterorum calculis suis adiijceret, aut illis se se purgaret, qui ipsum reū agere detineuerant, aderāt enim tū fortè multi, qui illum coram syndo accusaturi erant.

Quo mo-